

Ocena wizyty Joe Bidena w Polsce, jego prezydentury oraz stosunków polsko-amerykańskich

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Ocena wagi ostatniej wizyty Joe Bidena w Polsce.....	1
Ocena prezydentury Joe Bidena	3
Ocena stosunków polsko-amerykańskich.....	5

W dniach 25–26 marca br., miesiąc po rozpoczęciu zbrojnej inwazji Rosji na Ukrainę, odbyła się w Polsce wizyta prezydenta Stanów Zjednoczonych Joe Bidena. Rozpoczęła się ona w Rzeszowie od spotkania ze stacjonującymi tam żołnierzami amerykańskimi. Prezydent spotkał się także z przedstawicielami polskich władz oraz z delegacją rządu Ukrainy. Ponadto na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie wygłosił przemówienie, którego treść odbiła się szerokim echem na całym świecie. Warto dodać, iż w lutym br., jeszcze przed rozpoczęciem inwazji na Ukrainę, zwiększono obecność wojsk amerykańskich na terenie Polski. W kwietniowym sondażu zapytaliśmy naszych respondentów o ich generalną ocenę wizyty Joe Bidena, a także o opinię na temat jego prezydentury i stosunków polsko-amerykańskich¹.

OCENA WAGI OSTATNIEJ WIZYTY JOE BIDENA W POLSCE

Blisko dwie trzecie Polaków docenia wagę ostatniej wizyty prezydenta USA Joe Bidena w Polsce, przy czym 21% uważa, że – ogólnie rzecz biorąc – miała ona bardzo duże znaczenie, a 44% twierdzi, że duże. W mniejszości są natomiast respondenci skłonni ją bagatelizować, przy czym 15% stwierdziło, że miała ona małe znaczenie, a 6% uznało ją za praktycznie pozbawioną znaczenia. Dość liczna grupa (15%) nie potrafiła ocenić wagi tej wizyty.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (384) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

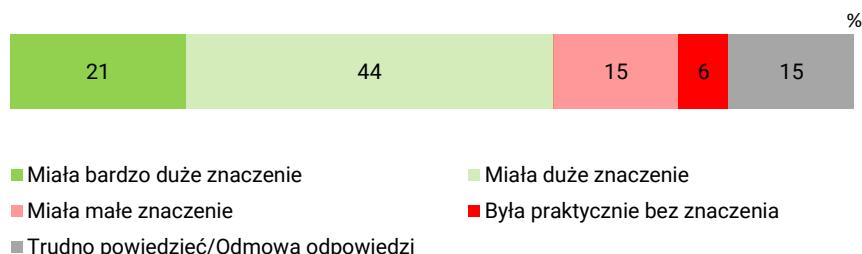
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 marca do 7 kwietnia 2022 roku na próbie liczącej 1030 osób (w tym: 54,8% metodą CAPI, 28,3% – CATI i 16,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) wagę ostatniej wizyty prezydenta USA Joe Bidena w Polsce?

Opinie w tej kwestii różnicują przede wszystkim afiliacje polityczne badanych. Największą wagę ostatniej wizycie Joe Bidena przypisują ankietowani zamierzający w hipotetycznych wyborach parlamentarnych² zagłosować na Prawo i Sprawiedliwość – 34% z nich uważa, że miała ona bardzo duże znaczenie, kolejne 45% przypisuje jej duże znaczenie, a zaledwie 3% uważa ją za praktycznie bez znaczenia. Najczęściej znaczenie tej wizyty bagatelizują natomiast zwolennicy Konfederacji – 36% z nich uważa, że miała ona małe znaczenie, a 5% uznaje ją za praktycznie bez znaczenia.

TABELA 1

Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) wagę ostatniej wizyty prezydenta USA Joe Bidena w Polsce?	Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)*	Polska 2050 Szymona Hołowni
	w procentach				
Miała bardzo duże znaczenie	34	16	22	13	27
Miała duże znaczenie	45	61	44	42	49
Miała małe znaczenie	9	14	21	36	12
Była praktycznie bez znaczenia	3	6	4	5	8
Trudno powiedzieć/Odmowa odpowiedzi	10	4	8	3	4

* Z uwagi na małą liczbę w próbie zwolenników tych ugrupowań do wyników w tych grupach należy podchodzić z ostrożnością

Biorąc pod uwagę deklarowane poglądy polityczne, można natomiast zauważyć, iż najczęściej wagę tej wizyty doceniają badani identyfikujący się z prawicą – 30% z nich uważa, że miała ona bardzo duże znaczenie, a kolejne 43% przypisuje jej duże znaczenie, natomiast sceptykami w tej kwestii najczęściej są badani o poglądach lewicowych (26%) – zob. tabelę aneksową 1.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w kwietniu”, kwiecień 2022 (oprac. K. Pankowski).

Warto też zwrócić uwagę na różnice opinii kobiet i mężczyzn. O ile przedstawiciele obu płci niemal równie często twierdzą, iż ostatnia wizyta prezydenta USA Joe Bidena w Polsce miała duże znaczenie, to mężczyźni częściej skłonni są ją bagatelizować (24% wobec 16%), natomiast kobiety częściej unikały zajęcia stanowiska w tej kwestii (19% wobec 11%).

OCENA PREZYDENTURY JOE BIDENA

Przed ostatnimi wyborami prezydenckimi w Stanach Zjednoczonych w październiku 2020 roku³ ponad dwie piąte dorosłych Polaków (41%) uważało, że – z punktu widzenia Polski – lepszym prezydentem byłby starający się o reelekcję republikanin Donald Trump niż reprezentujący Partię Demokratyczną Joe Biden (15%). Preferencje dotyczące rezultatu amerykańskich wyborów zależały w głównej mierze od orientacji politycznej i – szerzej – światopoglądowej badanych. Zwolennikami kolejnej kadencji Donalda Trumpa byli przede wszystkim respondenci identyfikujący się z prawicą, zadeklarowani wyborcy Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji, a także osoby religijne (praktykujące co najmniej raz w tygodniu). Joe Bidena za lepszy wybór dla Polski uważali natomiast przede wszystkim zwolennicy Lewicy i Koalicji Obywatelskiej. Ponadto preferujący kandydata demokratów byli liczniejsi od sympatyków Donalda Trumpa jedynie wśród badanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne oraz wśród w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych.

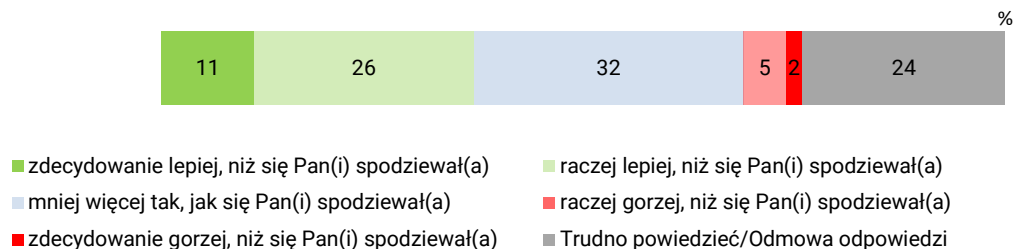
Obecnie Polacy najczęściej (37%) twierdzą, że prezydent Joe Biden sprawuje swój urząd lepiej, niż się spodziewali, przy czym dla 11% badanych różnica między ich oczekiwaniami a rzeczywistą działalnością obecnego przywódcy Stanów Zjednoczonych wypada zdecydowanie na plus. Blisko jedna trzecia (32%) deklaruje, że prezydentura Joe Bidena jest mniej więcej taka, jakiej się spodziewali, a jedynie 7% wyraża rozczarowanie sposobem, w jaki obecny prezydent USA sprawuje swój urząd. Warto przypomnieć, iż także Donald Trump swoją prezydenturą pozytywnie zaskoczył znaczną część Polaków. O ile w październiku 2016 roku⁴ jedynie 6% badanych – z punktu widzenia interesów Polski – preferowało jego kandydaturę (57% opowiadało się za demokratką Hilary Clinton), to w kwietniu 2018 roku⁵ już 20% stwierdziło, że sprawuje on urząd prezydenta lepiej, niż się spodziewali, jednak niewiele mniejsza była też grupa respondentów wyrażających swoje rozczarowanie w tym względzie (18%). Można zatem powiedzieć, iż Joe Biden w porównaniu ze swym poprzednikiem w większym stopniu przekonał do siebie polską opinię publiczną.

³ Zob. komunikat CBOS „Opinia publiczna w Polsce o amerykańskich wyborach prezydenckich”, październik 2020 (oprac. B. Roguska).

⁴ Zob. komunikat CBOS „Polacy o wyborach w USA i stosunkach polsko-amerykańskich”, listopad 2016 (oprac. B. Badora).

⁵ Zob. komunikat CBOS „O stosunkach polsko-amerykańskich i prezydenturze Donalda Trumpa”, maj 2018 (oprac. B. Badora).

RYS. 2. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Stanów Zjednoczonych Joe Biden sprawuje swój urząd:

Do pozytywnego zaskoczenia prezydenturą Joe Bidena najczęściej przyznają się badani deklarujący prawicowe poglądy polityczne (52%) – zob. tabelę aneksową 2. Biorąc pod uwagę opinie największych elektoratów partyjnych⁶, można natomiast zauważyć, iż ankietowani, którzy w hipotetycznych wyborach do Sejmu zagłosowaliby na Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską), najczęściej twierdzą, że prezydent Joe Biden sprawuje swój urząd lepiej, niż się spodziewali – 49%. Niewiele rzadziej takie deklaracje pojawiają się jednak także w potencjalnym elektoracie Koalicji Obywatelskiej (46%). Mimo iż generalnie sposobem sprawowania urzędu prezydenta Stanów Zjednoczonych Joe Biden częściej zaskakuje Polaków pozytywnie niż negatywnie, to warto zauważyć, że rozczarowani są najczęściej nieliczni badani deklarujący zamiar głosowania na Konfederację (20%).

TABELA 2

Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Stanów Zjednoczonych Joe Biden sprawuje swój urząd:	Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)*	Polska 2050 Szymona Hołowni
	w procentach				
lepiej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	49	46	27	27	42
mniej więcej tak, jak się Pan(i) spodziewał(a)	26	39	63	41	39
gorzej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	8	2	7	20	7
Trudno powiedzieć/Odmowa odpowiedzi	17	13	3	12	13

* Z uwagi na małą liczbę w próbie zwolenników tych ugrupowań do wyników w tych grupach należy podchodzić z ostrożnością

⁶ Por. przypis 2.

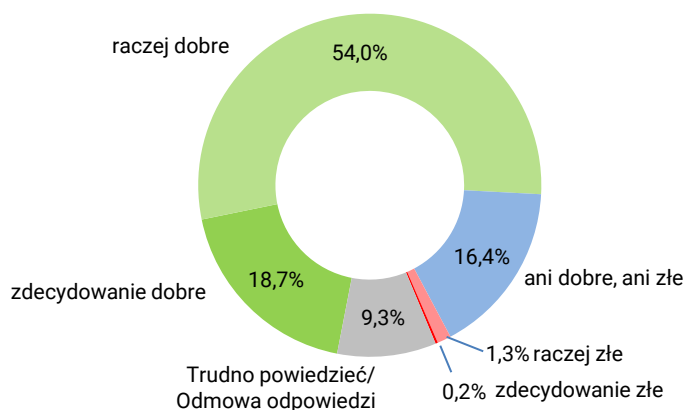
Ponadto respondenci uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej kilka razy w roku znacznie częściej niż osoby niepraktykujące twierdzą, że Joe Biden sprawuje urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych lepiej, niż się spodziewali (zob. tabelę aneksową 2). Widać zatem, że urzędujący prezydent USA poprawił w dużej mierze odbiór swojej osoby wśród zwolenników swojego kontrkandydata w ostatnich wyborach prezydenckich. Warto jednak dodać, iż ponadprzeciętnie wysokim odsetkiem oceniających, że prezydent Stanów Zjednoczonych Joe Biden sprawuje swój urząd lepiej, niż się spodziewali, na tle mieszkańców mniejszych miejscowości wyróżniają się także mieszkańcy co najmniej półmilionowych miast (50%), a na tle osób gorzej wykształconych badani z wyższym wykształceniem (41%).

OCENA STOSUNKÓW POLSKO-AMERYKAŃSKICH

Obecne stosunki polsko-amerykańskie pozytywnie ocenia blisko trzy czwarte (73%) badanych, przy czym dominują (54,0%) uważający je za raczej dobre, a tylko niespełna co piąty (18,7%) określa je jako zdecydowanie dobre. Co szósty (16,4%) ankietowany uważa, że relacje polsko-amerykańskie są obecnie „ani dobre, ani złe”, a jedynie nieliczni (1,5%) określają je jako złe. Nie potrafiło lub nie chciało ich ocenić 9,3% badanych.

CBOS

RYS. 3. Jak ocenia Pan(i) obecne stosunki polsko-amerykańskie? Czy są one:

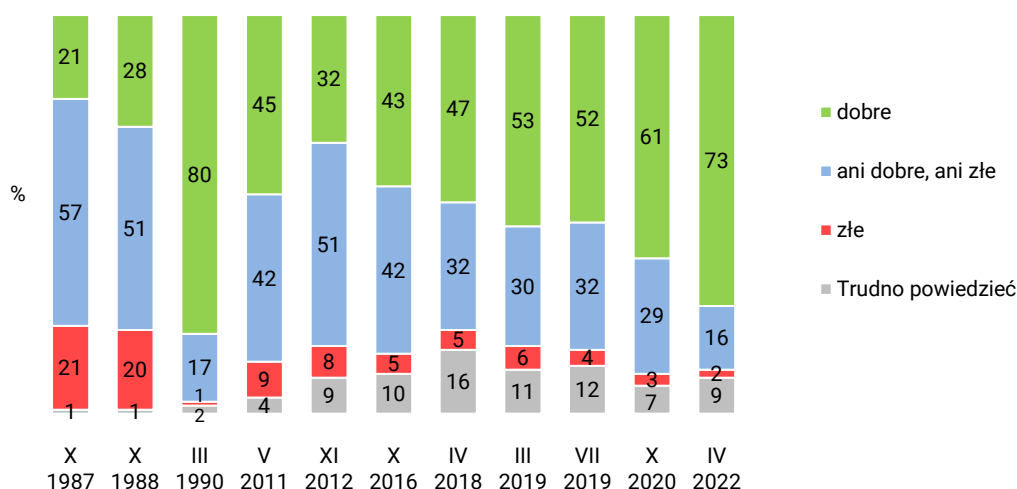

Społeczne oceny stosunków polsko-amerykańskich są obecnie najlepsze od marca 1990 roku, kiedy aż 80% badanych charakteryzowało je jako dobre. W XXI wieku oceny te zmieniały się dynamicznie. Najgorzej wzajemne relacje postrzegano w listopadzie 2012 roku, kiedy to jedynie niespełna co trzeci respondent (32%) uważał je za dobre. W kolejnych latach oceny stopniowo się poprawiały, przy czym

zmiany odnotowane w październiku roku 2020 i w kwietniu br. są bardzo wyraźne. W efekcie obecnie aż o 21 punktów procentowych więcej badanych niż w lipcu 2019 roku uważa stosunki polsko-amerykańskie za dobre. Od rozpoczęcia transformacji ustrojowej w Polsce respondenci oceniający je negatywnie byli w zdecydowanej mniejszości, a spadek lub wzrost odsetka ocen pozytywnych wiązał się przede wszystkim z odpowiednim wzrostem lub spadkiem oceniających je jako „ani dobre, ani złe”.

CBOS

RYS. 4. Jak ocenia Pan(i) obecne stosunki polsko-amerykańskie? Czy są one:

Postrzeżenie relacji polsko-amerykańskich różnicują przede wszystkim afiliacje polityczne badanych. Najlepiej oceniają je ankietowani deklarujący prawicowe poglądy polityczne – łącznie 82% z nich ocenia je pozytywnie, z czego 30% jako zdecydowanie dobre, a 52% jako raczej dobre. Pozytywne oceny dominują niezależnie od deklarowanych poglądów, jednak im bliżej lewej strony osi lewica-centrum-prawica, tym jest ich mniej (75% wśród badanych o poglądach centrowych i 69% wśród identyfikujących się z lewicą), a pojawia się więcej stwierdzeń, że relacje polsko-amerykańskie są „ani dobre, ani złe” (od 11% w grupie badanych identyfikujących się z prawicą do 23% wśród deklarujących poglądy lewicowe) – zob. tabelę aneksową 3.

Biorąc pod uwagę preferencje partyjne, można natomiast zauważyć, iż spośród największych potencjalnych elektoratów⁷ zdecydowanie najlepiej relacje polsko-amerykańskie postrzegają zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości (i partii koalicyjnych) – 37% uważa je za zdecydowanie dobre, 49% za raczej dobre, 6% sądzi, że są one „ani dobre, ani złe”, natomiast nikt z tej grupy nie twierdzi,

⁷ Por. przypis 3.

że są one złe. Najmniej ocen pozytywnych (68%) i najwięcej przekonanych, że te relacje są „ani dobre, ani złe” (29%) jest wśród badanych deklarujących zamiar głosowania w wyborach do Sejmu na listę firmowaną przez Lewicę.

TABELA 3

Jak ocenia Pan(i) obecne stosunki polsko-amerykańskie? Czy są one:	Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)*	Polska 2050 Szymona Hołowni
	w procentach				
zdecydowanie dobre	37	13	14	12	19
raczej dobre	49	60	54	65	63
ani dobre, ani złe	6	23	29	14	18
złe (zdecydowanie i raczej)	0	2	3	5	0
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	8	3	0	5	0

* Z uwagi na małą liczbę w próbie zwolenników tych ugrupowań do wyników w tych grupach należy podchodzić z ostrożnością

Warto też zauważyć, że obecne stosunki polsko-amerykańskie lepiej postrzegają starsi badani. Mimo iż we wszystkich grupach wiekowych dominują oceny pozytywne, to wśród badanych poniżej 35 roku życia jest ich mniej niż wśród starszych, natomiast co czwarty respondent w przedziale 18–34 lata uważa, że relacje te są „ani dobre, ani złe”.

W XXI wieku oceny stosunków polsko-amerykańskich znacząco poprawiły się w czasie prezydentury Donalda Trumpa. Zwiększenie obecności wojsk Stanów Zjednoczonych w naszym kraju oraz towarzyszące temu polityczne deklaracje o sojuszniczych zobowiązaniach dotyczących ewentualnej obrony polskich granic w związku ze zbrojną agresją Rosji na Ukrainę z całą pewnością są kluczowymi czynnikami, które spowodowały kolejny znaczący wzrost odsetka pozytywnych ocen tych relacji (w kwietniu br. ustępowały one jedynie rekordowi odnotowanemu w marcu 1990 roku). Pozytywnie odebrana została także ostatnia wizyta Joe Bidena w Polsce (blisko dwie trzecie badanych przypisuje jej duże znaczenie), a sam prezydent Stanów Zjednoczonych sposobem sprawowania urzędu pozytywnie zaskoczył znaczną część wcześniej sceptycznie do niego nastawionych Polaków.

Opracowała

Barbara Badora